

PRILOG 3

PROJEKTNI ZADATAK

za izradu muzeološke koncepcije za novi muzejski prostor Zavičajnog muzeja Našice u prostoru "Dvorca Pejačević – Velikog u Našicama"

Općenito

"Dvorac Pejačević – Veliki u Našicama" (u daljnjem tekstu: *Dvorac*) je zaštićen kao nepokretni spomenik kulture (*Rješenje Ministarstva kulture, Uprava za zaštitu kulturne baštine* Klasa: UP-I-612-08/04-01-06/64, Urbroj: 532-10-1/8(JB)-04-2 od 22. srpnja 2004. i *Zaključak o ispravku Rješenja* Klasa: UP-I-612-08/04-01-06/64, Urbroj: 532-10-1-01/4-10-5 od 29. ožujka 2010.), upisan u *Registar kulturnih dobara RH – Listu zaštićenih kulturnih dobara* pod brojem Z-1656 (u daljnjem tekstu: *rješenja o zaštiti*). *Rješenjima o zaštiti* obuhvaćene su k.č.br. 1712/3 i 1712/1, obje k.o. Našice, koje se zajedno sa *Dvorcem* nalaze unutar obuhvata zone "A" zaštite *Kulturno-povijesne cjeline grada Našica*, zaštićenog nepokretnog kulturnog dobra (*Rješenje Ministarstva kulture, Uprava za zaštitu kulturne baštine* Klasa: UP-I-612-08/04-01-06/385, Urbroj: 532-04-01-1/4-09-5 od 23. listopada 2009.), upisane u *Registar kulturnih dobara RH – Listu zaštićenih kulturnih dobara* pod brojem Z-1733.

Dvorac se nalazi u Našicama, na Trgu dr. Franje Tuđmana 5, u središtu naselja unutar velikog perivoja, odnosno sukladno očitovanju Ministarstva zaštite okoliša i prirode (KLASA: 612-07/13-16/287, URBROJ: 517-07-2-1-1-14-5 od 27. siječnja 2014.) unutar obuhvata *spomenika parkovne arhitekture "Park kraj dvorca u Našicama"*, koji je kao takav zaštićen od 29. siječnja 1949. i čija je ukupna površina 56,08 ha.

Dvorac ima ukupno 4160 m² bruto površine, a u *Dvorcu* je trenutno smješten *Zavičajni muzej Našice* (zapadni i središnji dio prizemlja i cijeli kat, u daljnjem tekstu: *muzej*), *Hrvatska narodna knjižnica i čitaonica Našice* (istočni dio prizemlja, u daljnjem tekstu: *knjižnica*), *Gradska glazba Našice* (istočni dio suterena) i *HKD Lisinski Našice* (zapadni dio suterena), dok se podrum povremeno koristi (spremište i razne radionice – keramike i sl.).

Na samom *Dvorcu* je u razdoblju nakon II. svjetskog rata do danas obavljeno niz većih ili manjih zahvata na sanaciji i obnovi, ali za sam *Dvorac* nije izrađena odgovarajuća cjelovita konzervatorska niti tehnička dokumentacija.

Duži niz godina na *Dvorcu* se nije pristupalo zaštitnim radovima, s izuzecima manjih tekućih održavanja, najviše zbog neriješenih imovinskih odnosa. Grad Našice je od 2015. godine postao vlasnik *Dvorca* i kao vlasnik je krenuo u postupak zaštite i obnove dvorca. Prije svega je bilo nužno definirati i daljnju, primjerenu namjenu *Dvorca* te sukladno tomu izraditi i odgovarajuću tehničku dokumentaciju. Namjerava se *Dvorac* prvenstveno namijeniti za potrebe *muzeja*.

Kako bi se osigurao primjereniji smještaj za *muzej*, planira se iseljenje *knjižnice* iz prostora *Dvorca* u Vile Gröger u Našicama, na Trgu I. Kršnjavija, koja je također nepokretni spomenik kulture. Na taj način bi se oslobodio istočni, reprezentativni dio prizemlja *Dvorca* i povećao prostor namijenjen za potrebe *muzeja*. U tu svrhu je započela i izrada tehničke dokumentacije za sanaciju i rekonstrukciju Vile Gröger, kako bi se omogućilo što prije privođenje planiranoj namjeni, odnosno osposobila za potrebe smještaja *knjižnice*. U tijeku je izrada glavnog projekta za ishodenje građevinske dozvole za sanaciju i rekonstrukciju Vile Gröger, nakon koje slijedi i izrada izvedbenog projekta te potom i sami radovi.

Konzervatorska studija i tehnička dokumentacija – kratki opis

Zatečeno stanje *Dvorca* (nakon imovinskog rješavanja u 2015.) je zahtijevalo sustavnu i sveobuhvatnu sanaciju i zaštitu (krovišta, podruma, zidova i međukatnih konstrukcija, pročelja, stolarije, unutrašnjosti *Dvorca*, sanaciju vlage, obnovu instalacija i dr.). Kao preduvjet za izradu primjerene tehničke dokumentacije i za izvođenje bilo kakvih daljnjih radova izrađena je u svibnju 2017. *Konzervatorska studija Velikog dvorca Pejačević u Našicama* (u daljnjem tekstu: *Studija*) u Konzervatorskom projektnom ateljeu j.d.o.o. iz Osijeka, Europske avenije 11, pod br. 2/017. Autor *studije* je ovlašteni arhitekt Tone Papić, dipl. ing. arh. Naručitelj izrade je bio Grad Našice kao vlasnik *Dvorca*.

U sklopu *Studije* obrađeno je postojeće, odnosno zatečeno stanje građevine, tekstualno i grafički, izrađeni su svi tlocrti, presjeci i pročelja postojećeg stanja, obrađeni su i interijeri, karakteristični detalji i profilacije. Također, obrađena je dostupna arhivsko gradivo i literatura, provedena su istražna sondiranja na građevini, obrađene građevinske mijene te izvršena valorizacija. U prijedlogu prezentacije dane su smjernice za daljnje radove na *Dvorcu*. One prvenstveno podržavaju namjeru Grada Našica i *muzeja* da se *Dvorac* prvenstveno prenamjeni za potrebe *muzeja*, podržavajući mogućnost ostvarivanja simbioze *Dvorca* i *muzeja*. U tu svrhu predlaže se i mogućnost prenamjene tavana u iskoristivi prostor (uprava *muzeja*, instalacijski uređaji, prezentacija konstrukcije krovišta). Također, predlaže se da se u podrum, koji se koristio samo povremeno i na neoptimalan način, smjeste kvalitetni komercijalni sadržaji poput restorana, vinoteke, pivnice i sl. U prijedlogu prezentacije je dana i mogućnost smještaja pomoćnih prostorija ili novih instalacijskih postrojenja u prostor podrumskih prostorija u razini suterena, ispod terena pred južnim pročeljem. Uz ove prijedloge, dane su i nužne smjernice neophodne za odvijanje ovih radova kao i smjernice za obnovu *Dvorca*.

Na temelju izrađene *Studije* i po provedenom postupku javne nabave, s izabranim stručnim izrađivačem, Grad Našice je kao naručitelj potpisao 15. siječnja 2018. ugovor o izradi idejnog rješenja te idejnog, glavnog i izvedbenog projekta za sanaciju i rekonstrukciju *Dvorca*, uključujući i ishodenje građevinske dozvole. U tijeku je izrada varijanti idejnog rješenja, a kao preduvjet je izrađen geodetski snimak postojećeg stanja terena te provedeni dodatni istražni radovi i sondiranja (stanje konstruktivnih elemenata, vlaga). Tehnička dokumentacija, osim samog *Dvorca* obuhvaća i uređenje njegovog neposrednog okoliša (pješačke staze, kolni prilaz i parkirališta, javnu rasvjetu, dječje igralište, zelene površine), koji je ograničen na katastarske čestice navedene u rješenjima o zaštiti.

Natječajni zadatak

Obveza izrada muzeološke koncepcije muzeja proizlazi iz članka 38. *Pravilnika o stručnim i tehničkim standardima za određivanje vrste muzeja, za njihov rad, te za smještaj muzejske građe i muzejske dokumentacije* ("Narodne novine", br. 30/06.), a njome se razrađuje odnos veličine prostora muzeja prema namjeni. Muzeološku koncepciju odobrava Hrvatsko muzejsko vijeće, a nakon ishodenja dviju stručnih verifikacija recenzenata (stručnjaka iz muzeologije i stručnjaka iz odgovarajućeg znanstvenog područja s odgovarajućim znanstvenim stupnjem, a prema izboru *muzeja*).

Muzeološka koncepcija je, uz opseg i vrstu muzejske građe i muzejske dokumentacije, broj i strukturu muzejskog osoblja, mjesta u *Sustavu muzeja RH* i ustrojenih odjela knjižnice, jedan od kriterija za određivanje namjena prostora u *muzeju*. Kao takva važna je za daljnji razvoj projekta obnove *Dvorca*, koja uz tekstualni (opisni) dio sadrži i grafički dio, odnosno potrebne ilustracije te grafičke interpretacije, a prema dolje opisanim sastavnicama.

Voditelj/koordinator izrade muzeološke koncepcije je u ime naručitelja ravnateljica *muzeja*.

Osnovni cilj muzeološke koncepcije je prostorno i funkcionalno oblikovanje prostora *Dvorca* s primarnom muzeološkom funkcijom, ali i planiranje primjerenog ugostiteljskog sadržaja (podrum), odnosno funkcioniranja *HKD-a* i/ili *Gradske glazbe* u dijelu prostora. Projektni zadatak odnosi se i na oblikovanje najužega okoliša *Dvorca* (k.č.br. 1712/1, k.o. Našice), prvenstveno u svrhu njegovog uključivanja u novu muzeološku koncepciju *muzeja*, planiranjem eventualnih postava određenih eksponata/izložbi izvan samog *muzeja*, u okolišu *Dvorca*. Napominje se da je cijeli park, pa tako i okoliš *Dvorca* bio predmet izrade više glavnih projekata i studija (zelene i pješačke površine, prometnice, javna rasvjeta, uređenje dječjih igrališta,.) koji će se dati na uvid budućem stručnom izrađivaču pri izradi muzeološke koncepcije. Također, predmet su izrade i tehničke dokumentacije za sanaciju i rekonstrukciju *Dvorca*, koja je u tijeku i koja mora obuhvati kompletno vanjsko uređenje *Dvorca*. To uključuje i vrednovanje dosadašnjih projektnih rješenja, pa tako i cjelokupan pješački promet, primjeren kolni pristup, parkirališta i zelenilo. Uz to uključuje uređenje dječjeg igrališta i ljetnu pozornicu na zapadnoj strani te vratarnicu na jugu i bunar sa zapadne strane, između pozornice i dječjeg igrališta. Trenutno bunar nije vidljiv na terenu, odnosno nad njim je armiranobetonska ploča zatrpana zemljom, ali postoje fotografije na kojima je vidljiva kućica koja je nekad bila iznad bunara.

U projektiranju muzejskih sadržaja mora se omogućiti da osobe s posebnim potrebama imaju nesmetan pristup muzejskom prostoru. Također potrebno je voditi računa o važećim protupožarnim zahtjevima i evakuacijskim putevima. U postupku izrade muzeološke koncepcije stručni izrađivač dužan je surađivati sa stručnim izrađivačem tehničke dokumentacije za sanaciju *Dvorca* te predstavnicima naručitelja, Grada Našica kao vlasnika *Dvorca* i nadležnog Konzervatorskog odjela u Osijeku.

Napominje se da je sadašnji broj izloženih predmeta u *muzeju* oko 1.000, dok je u fundusu preko 12.000 predmeta.

Stručni izrađivač mora izraditi nacrt muzeološke koncepcije u roku od trideset dana od potpisa ugovora o izradi i predati naručitelju na verifikaciju, uz prezentaciju. Nacrt muzeološke koncepcije mora se izraditi i predati u tri primjerka na papiru i u elektronskom obliku (u .doc, .dwg, .pdf i .xls formatu), a mora sadržavati osnove muzeološke koncepcije, kako u tekstualnom, tako i u grafičkom dijelu. Nacrt može sadržavati i eventualna varijantna rješenja, uz prijedlog moguće faznosti pri realizaciji postava i uz obrazloženje prednosti i mane svake od varijanti, sa simulacijom prostornog prikaza. U postupku verifikacije može se od stručnog izrađivača zatražiti i određena pojašnjenja, izmjene i slično, koje će stručni izrađivač, zavisno od opravdanosti uključiti u muzeološku koncepciju. Neprihvaćene izmjene ili prijedloge stručni izrađivač dužan je pisano obrazložiti. Vrijeme potrebno za verifikaciju nacrtu muzeološke koncepcije ne ulazi u vrijeme izrade.

Stručni izrađivač dužan je izraditi muzeološku koncepciju u jednom primjerku na papiru i u istovjetnom elektronskom obliku (u .doc, .dwg, .pdf i .xls formatu), sukladno pozitivnim zakonskim propisima i pravilima struke i predati *muzeju* kao naručitelju na verifikaciju, uz prezentaciju stručnog izrađivača, sa simulacijom prostornog prikaza. U postupku verifikacije može se od stručnog izrađivača zatražiti i određena pojašnjenja, eventualne dodatne izmjene i slično te zavisno od opravdanosti uključiti u muzeološku koncepciju. Po verifikaciji muzeološke koncepcije, stručni izrađivač mora izraditi istu u sedam primjerka na papiru i u elektronskom obliku (u doc, dwg i pdf formatu) i sve predati *muzeju* kao naručitelju.

Vrijeme potrebno za verifikaciju muzeološke koncepcije ne ulazi u vrijeme izrade.

Muzej će, sukladno zakonskim propisima, prije ishoda odobrenja *Hrvatskog muzejskog vijeća*, za muzeološku koncepciju zatražiti dvije stručne verifikacije rencezenata (stručnjaka iz muzeologije i stručnjaka i odgovarajućeg znanstvenog područja s odgovarajućim znanstvenim stupnjem, a prema izboru *muzeja*).

Stručni izrađivač dužan je aktivno sudjelovati pri ishođenju stručnih verifikacija konzultanata, odnosno odobrenja *Hrvatskog muzejskog vijeća* te po potrebi korigirati muzeološku koncepciju.

Sastavnice muzeološke koncepcije

a) Projektni program uređenja *muzeja* i muzejskog postava sagledava povijest *muzeja*, njegovo trenutno stanje te daje prijedlog buduće koncepcije *muzeja*.

Neophodne sastavnice elaborata su:

- povijest muzeja i muzejskih zbirki
- opis trenutnoga stalnoga postava *muzeja* te ostalih sadržaja *muzeja* i dugoročan plan zapošljavanja stručnog i tehničkog osoblja
- “benchmark” analiza relevantnih suvremenih muzeoloških, prostorno-arhitektonskih i dizajnerskih koncepcija s prijedlogom glavnih ciljeva i zadaća *muzeja*
- prijedlog uređenja najužega okoliša *Dvorca* u funkciji *muzeja* (tekstualni i grafički dio)
- analiza i valorizacija prostora u *Dvorcu* u skladu sa *Studijom*, odnosno prijedlogom građevinske obnove i preporukama za sanaciju građevine – zaštićenoga spomenika kulture te određivanje funkcijske (pre)namjene dijela prostora *Dvorca* za muzejske sadržaje prema konzervatorskim i muzejskim smjernicama, odnosno natječajnom zadatku
- analiza prostorno-planske i tehničke dokumentacije
- analiza mogućnosti horizontalnih i vertikalnih komunikacija unutar *Dvorca* i njihovih odnosa prema zahtjevima muzejske tehnologije u skladu s važećim arhitektonskim i muzeološkim standardima i svim zakonskim odredbama u smislu zaštite od požara i zaštite na radu
- izrada smjernica za kretanje muzejske građe, kretanje posjetitelja, posebno osoba s invaliditetom
- analiza optimalnih prostornih parametara za pojedine muzejske sadržaje te njihov plan rasporeda koji se temelji na *Pravilniku o stručnim i tehničkim standardima za određivanje vrste muzeja, za njihov rad te za smještaj muzejske građe i muzejske dokumentacije* ("Narodne novine", br. 30/06.), poštujući muzeološke standarde grupiranja prostora na nedostupne javnosti, poludostupne i potpuno dostupne/otvorene

b) Idejni prostorni koncept stalnoga postava *muzeja* (uključuje arhitektonski, muzeološki i likovni aspekt) koji sadrži:

- prijedlog osnovnih funkcionalnih grupa u sklopu *Dvorca* (osim glavnih prostora *muzeja* mora sadržavati i sve prateće funkcionalne grupe neophodne za funkcioniranje *muzeja*)
- definiranje kretanja posjetitelja kroz postav
- prijedlog interpretacije stalnoga muzeološkog postava
- analitički prikaz mogućnosti formiranja stalnoga postava u prostoru *Dvorca*
- prijedlog tipologije izložaba i izlaganja / povremeni, stalni postav i sl.
- prijedlog mogućih aktivnosti i scenarija prilikom budućeg korištenja *muzeja*

c) Smjernice za izradu Izvedbenog projekta stalnoga postava *muzeja*

- smjernice za arhitektonsko-dizajnersko oblikovanje
- smjernice za korištenje materijala i konstrukcija
- smjernice za izradu Elaborata zaštite od požara i zaštite na radu
- smjernice za izradu Elaborata uštede energije i toplinske zaštite

Sastavni dijelovi projektnog zadatka za izradu muzeološke koncepcije *Dvorca* su:

- *Rješenja o zaštiti*
- *Rješenje o zaštiti Kulturno-povijesne cjeline grada Našica*
- Očitovanje Ministarstva zaštite okoliša i prirode od 27. siječnja 2014.
- *Studija* (tekstualni i grafički dio bez fotografija)
- *Uporabna dozvola za dvorac* (dokaz o legalnosti građevine),

sve u elektronskom obliku, u .pdf formatu.

Muzej će izabranom stručnom izrađivaču za izradu muzeološke koncepcije *Dvorca* osigurati:

- *Rješenja o zaštiti*
- *Rješenje o zaštiti Kulturno-povijesne cjeline grada Našica*
- Očitovanje Ministarstva zaštite okoliša i prirode od 27. siječnja 2014.
- *Studiju zaštite i projekt revitalizacije Velikog parka u Našicama* (tvrtka Arbor d.o.o. Osijek, rujan 2013.)
- *Glavni projekt za uređenje Parka kraj dvorca u Našicama* (tvrtka Valenčak d.o.o. Našice, veljača 2015.)
- *Glavni projekt javne rasvjete šetnica u Parku kraj dvorca u Našicama* (tvrtka Valenčak d.o.o. Našice, ožujak 2015.), ishoda građevinska dozvola (13. svibnja 2015., izveden dio (A cjelina) i za taj dio ishoda uporabna dozvola (30. prosinca 2015.),
- *Glavni projekt za izgradnju sadržaja za posjetitelje Parka kraj dvorca u Našicama – Izmjene i dopune* (tvrtka Valenčak d.o.o. Našice, veljača 2017.)
- *Studiju*
- *Smjernice za organizaciju muzejskog prostora* iz srpnja 2017. (autor: ravnateljica muzeja Silvija Lučevnjak, prof.)
- *Uporabnu dozvolu za dvorac*

te sve ostale dostupne podatke i fotografije, sve u elektronskom obliku, u .doc, i .pdf formatu.